

Alkoholia suoraan suoneen

Keskushermoston ulkopuoliset valtimo-laskimoepämuodostumat (AV-epämuodostumat) ovat harvinaisia ja vaikeahoitaisia epämuodostumia, joissa esiintyy oikovirtaussuonia valtimon ja laskimon välillä. Iän mukana niillä on taipumus suurentua. Kasvaessaan ne tuhoavat kudoksia, aiheuttavat toiminnallista haittaa sekä erityisesti pään ja kaulan alueella joskus vaikeankin ulkonäköhaitan. Pahimmillaan niihin voi liittyä henkeä uhkaavia vuotoja, hankalia haavaumia ja vaikeaa kipua. Näihin päiviin asti ainoa hoitomuoto on ollut epämuodostuman suonia tukkiva embolisaatio ja siihen yhdistetty kirurgia. Uusiutumiset ovat kuitenkin tavallisia, eikä lopullista paranemista saada läheskään aina aikaiseksi.

Absoluuttisen etanolin tiedetään olevan toksinen ja kykenevän tuhoamaan pysyvästi verisuonen seinämän soluja. Sen kyvystä tuhota valtimo-laskimoepämuodostumia on kokeimusperäistä näyttöä, mutta tutkimusnäyttöä pitkäaikaisista tuloksista tai etanolin myrkyllisyydestä johtuvista komplikaatioista ei juuri ole.

Suomalainen moniammatillinen suonianomaliatyöryhmä on vuodesta 2007 alkaen käyttänyt alkoholisleroterapiahoitoa 19 potilaalle, joilla on vaikea pään ja kaulan alueen

valtimo-laskimoepämuodostuma, sekä analysoinut näiden potilaiden tiedot takautuvasti (Pekkola J ym. Am J Neuroradiol, julkaistu verkossa 5.7.2012). Potilaat saivat yhteensä 59 hoitokertaa. Yhdentoista potilaan epämuodostuma saatiin kokonaan tuhottua ilman uusiutumista seuranta-ajan puitteissa, seitsemällä hoitot jatkuvat vielä, ja yhden potilaan hoito ei tuottanut toivottua tulosta. Lievät komplikaatiot olivat tavallisia. Kaikkiaan 12 potilaalle tuli iho- tai limakalvovaurioita, joista kuitenkin suurin osa parani jälkiä jättämättä. Yhden potilaan hiukset hävisivät hoitoalueelta. Silmän seudun epämuodostumien hoitoon liittyi eniten komplikaatioita ja myös vakavimmat. Erään potilaan silmä sokeutui pysyvästi lähes täysin, ja yhdelle kehittyi Hornerin oireyhtymä, joka kuitenkin parani muutamien päivien kuluessa.

Tulosten perusteella suonensisäistä etanolihoidon voitiin pitää yhtenä hoitovaihtoehtona vaikeista pään ja kaulan alueen valtimo-laskimoepämuodostumista kärsiville potilaille. Hoito edellyttää huolellista indikaation ja lähestymistavan harkintaa, ja siihen liittyvien teknisten haasteiden ja komplikaatoriskin takia potilaiden hoito on syytä keskittää. ■ AP